

Р Е Ш Е Н И Е

№ 174

гр. София, 02 януари 2019 г.

В И М Е Т О   Н А   Н А Р О Д А

ВЪРХОВНИЯТ КАСАЦИОНЕН СЪД НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ, трето наказателно отделение, в открито съдебно заседание на осемнадесети октомври през 2018 г. в състав:

**ПРЕДСЕДАТЕЛ: АНТОАНЕТА ДАНОВА
ЧЛЕНОВЕ: МАЯ ЦОНЕВА
МИЛЕНА ПАНЕВА**

при участието на секретаря Невена Пелова и в присъствието на прокурора Атанас Гебрев разгледа докладваното от съдия Панева наказателно дело № 629 по описа за 2018 г. и за да се произнесе, взе предвид следното:

Касационното производство е образувано по жалби на защитниците на подсъдимите Г. К. Г. и Р. И. В. срещу решение № 68 от 27.02.2018 г. на Софийския апелативен съд-Наказателно отделение, постановено по ВНОХД № 1318/2017 г.

В жалбата на адв. С. Д. (като защитник на подс. Г.) е направено възражение за допуснато от въззивния съд нарушение на материалния закон с осъждането на Г. по обвинението по п. 4 и п. 5 от обвинителния акт, свързано с противозаконно държане, съотв. на 391,31 гр. хероин и на оръжия и боеприпаси, като се настоява, че тези деяния не са извършени виновно от Г., като са изложени аргументи. Оспорена е и справедливостта на наложеното на подс. Г. наказание, като в тази връзка се изтъква приносът на този подсъдим за разкриването на истината още в досъдебната фаза, многократно заявеното от него съжаление за убийството на О. И., причините за лишаването на И. от живот, липсата на други наказателни производство срещу Г., каузалният му принос към извършването на всяко от вменените му престъпления. Неправилно според защитника съдилищата са преценявали като отегчаващ отговорността на Г. фактор осъждането му Гърция, като счита, че това осъждане няма правно значение, доколкото съответната присъда не е призната в България. Оспорена е и необходимостта от прилагане на нормата на чл. 24 НК, а доколкото съдилищата са съобразили числеността на престъпните прояви, включени в инкриминираната по делото дейност на Г., като фактор, налагащ необходимостта от увеличаване на общо определеното наказание, възражава се, че по отношение на деянията по п. 2 и п. 4, както и по отношение на тези по п. 3 и п. 5 от обвинението срещу Г. са приложими правилата на чл. 26, ал. 1 НК. Направени са алтернативни искания: за

намаляване на общо определеното на Г. наказание; за отмяна на прилагането на чл. 24 НК или за намаляване на срока, за който е увеличено общо определеното наказание.

В жалбата на адв. М. Б. (като защитник на подс. В.) е направено искане за отмяна на приложеното на осн. чл. 24 НК увеличение на общо определеното на подс. В. наказание. Настоява се, че до инкриминираните събития В. не е бил осъждан, а приложението на чл. 24 НК изисква деецът „да е с много осъждания“ и с поведението си да е показал, че не се е поправил. Според защитника, разпоредбата на чл. 24 НК се прилага, „когато има много престъпления, които се групират в различни групи по чл. 23 и чл. 25 НК“, а конкретния случай не е такъв. Възражава, че увеличавайки общо определеното наказание, съдът практически е обезсмислил поисканото от подсъдимите прилагане на процедурата на съкратеното съдебно следствие. Направено е искане за отмяна на приложението на чл. 24 НК и за намаляване на размера на присъдените обезщетения.

В съдебното заседание пред настоящата инстанция всеки от двамата защитници поддържа подадената жалба, изложените в нея аргументи и направените искания.

Подсъдимият Г. се солидаризира с казаното от своя защитник, като в последната си дума заявява съжаление за извършеното и моли за намаляване на наложеното му наказание.

Подсъдимият В. също заявява съгласие с позицията на защитника си и съжаление за стореното, като моли за определяне на по-леко по размер наказание.

Представителят на Върховната касационна прокуратура пледира за оставяне на въззивното решение в сила. Счита, че ролята на Г. за извършеното убийство е с определящо за успеха на това престъпление значение и от тази гледна точка наложеното по чл. 116, ал. 1 НК наказание е справедливо. Настоява, че с увеличаването на общо определеното на всеки от двамата подсъдими наказание законът е приложен точно.

Повереникът на гражданските ищци и частни обвинители - адв. А., подкрепена от Р. И., Д. И., Ф. И., Н. И. и С. И., заявява становище за липса на основания за ревизия на въззивното решение, аргументирайки подробно позицията си.

Настоящият състав, след като обсъди доводите на страните и извърши проверка на оспорения съдебен акт в рамките на правомощията си по чл. 347 НПК, установи следното:

С присъда № 4177 от 04.08.2017 г., постановена по НОХД № 391/2017 г. състав на Благоевградския окръжен съд е признал подсъдимия Г. К. Г. за виновен, както следва:

- в това, че през м. декември 2014 г., като подбудител, в съучастие с Р. И. В., последният като извършител, умишлено склонил В. да умъртви О. Д. И. и за периода от м. декември 2014 г. до 14.01.2015 г., като помагач умишлено улеснил В. в извършването на престъплението и убийството е извършено умишлено и с користна цел, поради което и на осн. 116, ал. 1, т. 7 и т. 9 вр. чл. 115 вр. чл. 20, ал. 3 и ал. 4 НК и чл. 58а, ал. 1 НК му е наложил наказание от 13 години и 4 месеца лишаване от свобода;

- в това, че от неустановена дата през м. септември 2014 г. до 22.01.2015 г. в гр. /населено място/, ул. „улица“ /№/ без надлежно разрешително е държал с цел разпространение високорискови наркотични вещества – 2 473 грама коноп с различно съдържание на активния компонент тетрахидроканабинол, на обща стойност 14 838.00 лева, поради което и на осн. чл. 354а, ал. 1 НК и чл. 58а, ал. 1 НК му е наложил наказание от 3 години и 4 месеца лишаване от свобода и 20 000 лева глоба;

- в това, че от неустановена дата до 22.01.2015 г. в гр. /населено място/, ул. „улица“ /№ / държал боеприпаси за огнестрелни оръжия – 5 бр. патрони , кал. 7,62 x 39 мм и два патрона, кал. 9 x 18 мм, без да има за това надлежно разрешително, поради което и на осн.

чл. 339, ал. НК и чл. 58а, ал. 1 НК му е наложил наказание от 1 година и 4 месеца лишаване от свобода;

- в това, че от неустановена дата през първата половина на м. януари 2015 г. до 10.02.2015 г. в гр. /населено място/, ул. „улица“ /№/, в съучастие като съизвършител с Р. И.В., без надлежно разрешително държал с цел разпространение високорисково наркотично вещество – 391,31 гр. хероин със съдържание на диацетилморфин 22.5 %, на стойност 25 435.15 лева, като наркотичното вещество е в големи размери, поради което и на осн. чл. 354а, ал. 2, изр. 1 вр. ал. 1 вр. чл. 20, ал. 2 НК и чл. 58а, ал. 1 НК му е наложил наказание от 5 години и 4 месеца лишаване от свобода и глоба в размер на 20 000 лева;

- в това, че от неустановена дата в периода 16 – 19.12.2014 г. до 10.02.2015 г., в гр. /населено място/, ул. „улица“ /№/, в съучастие като съизвършител с Р. И. В., без надлежно разрешително държал огнестрелни оръжия и боеприпаси за огнестрелни оръжия - автомат „марка“, кал. 7,62 мм; сигнално-газов картечен пистолет /марка/, /модел/, кал. 9 мм с № /номер/; пистолет „марка“, кал. 9 мм, с /фабр. №/ 640 бр. патрони, кал. 7,62 x 39мм и 80 бр. патрони, кал. 9 x 18 мм, поради което и на осн. чл. 339, ал. 1 вр. чл. 20, ал. 2 НК и чл. 58а, ал. 1 НК му е наложил наказание от 4 години лишаване от свобода.

Основавайки се на чл. 25, ал. 1 НК, съдът е групирал така наложените наказания с наказанието, наложено на Г. по НОХД № 307/2015 г. на Благоевградския окръжен съд, като е определил едно общо най-тежко наказание от 13 години и 4 месеца лишаване от свобода, като на осн. чл. 24 НК е увеличил размера му с ½-ра и е постановил подс. Г. да изтърпи 20 години лишаване от свобода в затвор при първоначален строг режим, съобразно с чл. 61, ал. 1 (отм.) и чл. 60, т. 2 (изм.) ЗИНЗС. На осн. чл. 59, ал. 1 НК съдът е приспаднал и е зачел времето, през което Г. е бил задържан под стража.

С тази присъда **подс. Р. И. В.** е признат за виновен както следва:

- в това, че на 14.01.2015 г., по пътя /населено място/ – /населено място/, като извършител, в съучастие с Г. К. Г., последният като подбудител и помагач, предумишлено умъртвил О. Д. И., като убийството е извършено с користна цел, поради което и на осн. чл. 116, ал. 1, т. 7 и т. 9 вр. чл. 115 вр. чл. 20, ал. 2 НК и чл. 58а, ал. 1 НК му е наложено наказание от 13 години и 4 месеца лишаване от свобода;

- в това, че от неустановена дата през първата половина на м. януари 2015 г. до 10.02.2015 г. в /населено място/, ул. „улица“ /№/, в съучастие като съизвършител с Г. К. Г., без надлежно разрешително държал с цел разпространение високорисково наркотично вещество – 391,31 гр. хероин, със съдържание на диацетилморфин 22.5 %, на стойност 25 435,15 лева, като наркотичното вещество е в големи размери, поради което и на осн. чл. 354а, ал. 2, изр. 1 вр. ал. 1 вр. чл. 20, ал. 2 НК и чл. 58а, ал. 1 НК му е наложено наказание от 6 години лишаване от свобода и глоба в размер на 30 000 лева;

- в това, че от неустановена дата в периода 16 – 19.12.2014 г. до 10.02.2015 г., в гр. /населено място/, ул. „улица“ /№/, в съучастие като съизвършител с Г. К. Г., без надлежно разрешително държал огнестрелни оръжия и боеприпаси за огнестрелни оръжия - автомат „марка“, кал. 7,62 мм; сигнално-газов картечен пистолет /марка/, /модел/, кал. 9 мм с /№/; пистолет „марка“, кал. 9 мм, с /фабр. №/; 640 бр. патрони, кал. 7,62 x 39мм и 80 бр. патрони, кал. 9 x 18 мм, поради което и на осн. чл. 339, ал. 1 вр. чл. 20, ал. 2 НК и чл. 58а, ал. 1 НК му е наложено наказание от 4 години лишаване от свобода.

На осн. чл. 23, ал. 1 НК съдът е групирал така наложените наказания, като е определил едно общо, в размер на най-тежкото от тях, а именно 13 години и 4 месеца лишаване от свобода, като на осн. чл. 24 НК е увеличил размера му с ½-ра - на 20 години лишаване от свобода и на осн. чл. 60, ал. 1 (изм.) и чл. 61, т. 2 (отм.) ЗИНЗС_е постановил то да бъде

изтърпяно в затвор при първоначален строг режим. На осн. чл. 59, ал. 1 НК съдът е приспаднал и е зачел времето, през което подс. В. е бил задържан под стража, считано от 22.01.2015 г. до влизането на присъдата в сила.

Със същата присъда подсъдимите Г. и В. са осъдени солидарно да заплатят на всеки от гражданските ищци Р. М. И., Д. А. И. и Ф. М. И. обезщетение в размер на по 100 000 лева за всеки за претърпени неимуществени вреди от престъплението по чл. 116 НК, ведно със законната лихва от датата на увреждането, а на всеки от гражданските ищци Н. О. И. и С.О. И. - обезщетение в размер на по 120 000 лева, ведно със законната лихва от датата на увреждането, като в останалата им част и до пълния заявен размер исковите претенции са били отхвърлени. С оглед изхода на делото и на осн. 189, ал. 3 НПК съдът е възложил в тежест на подсъдимите заплащането на направените по воденето му разноси, както и заплащането на държавна такса върху уважената част от предявените граждански искиове и такса за издаване на изпълнителни листове.

С оспореното по касационен ред въззивно съдебно решение първоинстанционната присъда е изменена, като е отменена в частта относно определеното с нея място на изтърпяване на наказанието, наложено на всеки от двамата подсъдими, а в останалата ѝ част присъдата е потвърдена.

И двете жалби са по същество неоснователни, макар част от изложените от адв. Д. доводи да заслужават подкрепа.

Несъмнено е, че и при приложена процедура по чл. 371, т. 2 НПК е възможно да се стигне до оневиняване на подсъдимия, като направеното от него признание на фактите по обвинението не е пречка в това отношение. В принципен план този изход предполага не само трансформиране на приетите от прокурора факти (което без съмнение е недопустимо в условията на съкратено съдебно следствие в хипотезата на чл. 371, т. 2 НПК), но обхваща и случаите, когато тези факти не съдържат признаците на престъпление или не сочат на извършено от подсъдимия престъпление. Ето защо и доколкото искането на адв. Д. за оневиняване на Г. Г. по обвинението за извършено в съучастие с В. противозаконно държане на героин, както и на оръжия и боеприпаси, е било поставено на вниманието и на въззивния съд, този съд е бил длъжен да ориентира отговора си по него именно от гледище на способността на описаните в обвинителния акт факти досежно конкретните две деяния да обосноват направените от първостепенния съд правни изводи. Вместо това съставът на САС е преценил това искане като недопустимо, интерпретирайки го неправилно като оттегляне на направеното от Г. признание на фактите по обвинението. Все пак, макар и не конкретно подчинено на коментираното възражение на адв. Д., въззивният съд по същество е дал отговор на това възражение, изпълнявайки задължението си за цялостна преценка на правилността на атакуваната пред него присъда, проверявайки в т.ч. и правилното прилагане на материалния закон в рамките на всички, описани в обвинителния акт и признати от подсъдимите факти. Отговорът е обоснован и точен и не изисква ревизия.

Както настоява защитникът на подс. Г., съставът на САС е разчел в защитната му реч във въззивното производство искане, каквото той не е правил - за събиране на нови доказателства с оглед на обвинението по п. 4 и п. 5 срещу подзащитния му. Това обаче не е имало ефекта, придаден му с касационната жалба на адв. Д. - необосновано принизяване на направеното от Г. признание на фактите по обвинението и погрешни правни изводи за субективна съставомерност на двете, посочени деяния. Както първостепенния съд, така и

съставът на САС е оценил по достойнство и съобразно с правилата на НПК процесуалното значение на направеното от подс. Г. признание на фактите по обвинението, като на това признание са подчинени съдебните изводи по фактологията на инкриминираните събития, както изисква чл. 373, ал. 3 НПК, материалният закон е адаптиран към тази именно фактология, а наказанията са определени по правилата на чл. 58а НК, съобразно с изискването на чл. 373, ал. 2 НПК.

Неоснователно се възразява от адв. Д. срещу констатацията на САС, че претенцията за оневиняване на Г. по п. 4 и п. 5 от обвинението срещу него е по същество претенция за установяване на нови факти. Един от аргументите, предназначени да обосноват направеното и във въззивното, и в настоящото производство възражение за липса на виновно поведение на Г. Г. по държане на наркотичното вещество, оръжията и боеприпасите, инкриминирани съответно по п. 4 и по п. 5 от обвинението срещу него, е свързан с това, че той е поискал от В. да ги „махнат от квартирата“. Всъщност такъв факт на противопоставяне на Г. срещу оставянето на хероина и на останалите, посочени вещи в обитаваната по същото време от него и от В. квартира не е изложен в обвинителния акт. Съответно, установяването на такъв факт предполага преоценка на доказателствата или събиране на нови доказателства. В случая обаче такава възможност пред въззивния съд не е съществувала, доколкото този съд, подобно на съда от първа инстанция, е обвързан от ограниченията пред процеса, които поставя направеното по реда на чл. 371, т. 2 НПК признание. Още по-малко такава възможност съществува пред касационната инстанция, която не осъществява контрол върху фактическата обосновааност. Поради това коментираното възражение неуместно се поставя последователно на вниманието на всяка следваща контролна инстанция, която бива сезирана, а отговорът, който е получило то от въззивния съд е закономерна последица от несъответствието му с процесуалния регламент.

В останалата ѝ част аргументацията, с която се поддържа несъставомерност на деянията по п. 4 и п. 5 от обвинението срещу Г., съотв. по чл. 354а НК и по чл. 339, ал. 1 НК е свързана с това, че наркотичното вещество, оръжията и боеприпасите, представляващи предмет на съответните деяния, са били донесени в жилището от другия подсъдим – Р. В.; че Г. „не е извършвал други действия на държане, нито е демонстрирал каквото и да е отношение“ към тези предмети; че е невъзможно да се приеме, че с поведението си спрямо тези вещи той е целял настъпването на общественноопасните последици и че е имал съзнание за държане именно на високорискови наркотични вещества, респ. оръжия и боеприпаси. Същевременно тези аргументи са съчетани с направено в самата жалба признание, че подс. Г. е помогнал на В. за укриването на хероина, оръжията и боеприпасите в квартирата, която сам е наел.

Преди всичко държането като форма на изпълнителното деяние по чл. 354а НК, както и на това по чл. 339, ал. 1 НК не предполага многоаспектно поведение на дееца спрямо съответните, държани от него вещи. Касае се за фактическо състояние за възникването и за съществуването на което е достатъчно упражняването на владение, като факт, осигуряващ възможност на дееца да разполага с тези вещи и непосредствено да въздейства върху тях, без обаче да е нужно непременно да се извършват такива въздействия или фактическата власт да се манифестира по друг начин и чрез конкретни действия. От друга страна, нормите на чл. 354а, ал. 1 и ал. 2 НК и чл. 339, ал. 1 НК не изискват да са произтекли вредни последици, както настоява защитникът. Достатъчно е умишленото осъществяване на конкретната проява, свързана в случая с упражняване на фактическа власт върху наркотично вещество, респ. върху оръжия и боеприпаси в

нарушение на съответния законоустановен режим, за да е довършено всяко от престъпленията по посочените текстове от материалния закон.

Колкото до субективното отношение на подсъдимия Г. към тези вещи, изводите за него са направени от съдилищата не произволно, а на базата на установените от прокурора и обосновани от доказателствата факти по обвинението. Както защитникът сам признава, съответстващите на доказателствата факти по обвинението сочат на знание у Г. за естеството и вида на донесените от В. прахообразно вещество и предмети и негово участие при укриването им в жилището, което е обитавал.

Въпросите, поставени от адв. Д. във връзка с преценката на прокурора да се ангажира наказателната отговорност единствено на Г. за противозаконното държане на инкриминираните по п. 2 и 3 от обвинението срещу него марихуана и боеприпаси, неуместно са адресирани към съда, доколкото това колко и кои лица ще бъдат обвинени, респ. с какъв обем ще е възведеното срещу тях обвинение са все въпроси, чиято преценка е от компетентността единствено на прокурора, като съда няма механизми за контрол върху нея.

Възразява се от страна на защитата на подс. Г., че потвърждавайки наказанията за деянията по п. 4 и п. 5 от обвинението срещу този подсъдим, въззивният съд не е отчел персоналният принос на Г. за тяхното извършване. Възражението би било вярно, ако в обема на обвинението срещу В. бе включена и друга от формите на изпълнителното деяние по чл. 354а, ал. 1 и ал. 2 НК, съотв. по чл. 339 НК. В случая и Г., и В. са обвинени единствено в държане на съответните наркотични вещества, оръжия и боеприпаси в ползваната от двамата квартира, като фактическите действия по това държане са еднакви. Въпреки това, за извършеното в съучастие от двамата подсъдими държане на 391,31 гр. хероин съставът на окръжния съд е определил на подс. В. наказание от 9 години лишаване от свобода, намалено след прилагането на чл. 58а НК на 6 г. ЛС и глоба от 30 000 лв., а на Г. - 8 години лишаване от свобода, намалено на осн. чл. 58а НК на 5 г. и 4 м. ЛС и глоба в размер на 20 000 лева, като аргументът на този съд, споделян от състава на САС практически е свързан именно с това, че наркотикът е бил внесен в квартирата именно от В..

Макар възражението за неправилно квалифициране на деянията по п.п. 2 - 5 от обвинението срещу Г. като самостоятелни престъпления да е направено в контекста на възраженията срещу справедливостта на приложеното увеличаване на общото наказание на този подсъдим, очевидно е от жалбата, че то е и срещу възприетото от прокурора, а впоследствие и от съдилищата правно третиране на тази част от инкриминираните срещу Г. деяния, като самостоятелни престъпления по чл. 354а НК и по чл. 339 НК. Това възражение, макар да се поставя за пръв път едва на вниманието на касационната инстанция (както с основание е отбелязала адв. А.), доколкото е свързано с необходимостта от по-благоприятно наказателно-правно третиране на подсъдимия, настоящият състав прие да разгледа по същество и прецени същото като основателно.

Според чл. 26 НК и утвърдената практика на В(К)С по прилагането му (ТР № 3/71 г., ОСНК), когато между две или повече деяния съществува обективна и субективна връзка, превръщаща последващите от тях в продължение на предходно извършените, налице е едно продължавано престъпление, в рамките на което отделните деяния не се третират като самостоятелни престъпления, а следва да се преценяват общо, взети в съвкупност и с оглед на причинения общ престъпен резултат. В случая деянията по п.п. 2 и 4 и тези по п.п. 3 и 5 от обвинението срещу Г. Г. осъществяват едни и същи по вид престъпления – съотв. по чл. 354а НК (деянията по п. 2 и п. 4) и по чл. 339, ал. 1 НК

(деянията по п. 3 и п. 5). Във всеки от отделните случаи подсъдимият е осъществявал държането на наркотични вещества, съответно на оръжия и боеприпаси в жилището, което е обитавал и в прилежащо към него помещение, като е укривал в тях наркотиците, съотв. оръжията и боеприпасите, които сам е занесъл там, както и тези, занесени от В.. Времето осъществяване на отделните деяния покрива изискването на закона за непродължителност на разделящите ги времеви интервали. Налице е и необходимата еднородност на вината, на която сочат признатите от подс. Г. факти. Разликата в мотивите за осъществяване на държането на наркотичните вещества, респ. на оръжията и боеприпасите по отделните пунктове от обвинението срещу Г. не е пречка пред възможността за правно квалифициране на деянията по съответните пунктове като продължавано престъпление, съотв. по чл. 354а НК и по чл. 339 НК. Не съставлява такава пречка и факта, че и в двата случая едното от деянията по съответния текст от материалния закон Г. е извършил самостоятелно, а другото – в съучастие с подс. В., нито факта, че двете деяния по чл. 354а НК осъществяват различни състави на това престъпление – основен и квалифициран (в този смисъл ТР № 3/71 г., ОСНК). Еднаквата цел при държането на количеството марихуана и на количеството хероин е добре обоснована в съдебните актове и е налична. Това съчетание между обективните и субективните признаци на деянията от двете двойки престъпни прояви определя всяка от тях като продължавано престъпление по смисъла на чл. 26, ал. 1 НК. А доколкото двете деяния по чл. 354а НК осъществяват различни състави на това престъпление, приложение при правното квалифициране на цялостната престъпна дейност по този текст следва да намери нормата на чл. 26, ал. 3 НК, като продължаваното престъпление следва да се квалифицира по по-тежкия от двата състава - по чл. 354а, ал. 2, изр. 1 вр. ал. 1 вр. чл. 20, ал. 2 вр. чл. 26, ал. 1 НК, съобразно със степента на общото отрицателно засягане на обекта на посегателство от общата престъпна дейност и доколкото квалифицираното деяние се отразява значително върху цялостната престъпна дейност предвид тежестта си, предопределена от вида и количеството на неговия предмет и извършването му в условията на съучастие. С оглед на това и доколкото продължаваното престъпление е едно и за него следва да се определя едно наказание, в конкретния случай за извършеното от подс. Г. престъпление по чл. 354а, ал. 2, изр. 1 вр. ал. 1 вр. чл. 20, ал. 2 вр. чл. 26, ал. 1 НК наказанието следва да е в размера на наложеното от първостепенния съд и потвърдено от въззивната инстанция наказание за квалифицираното деяние - 8 години лишаване от свобода и глоба в размер на 20 000 лева, а след редукцията по чл. 58а, ал. 1 НК – 5 години и 4 месеца лишаване от свобода и глоба от 20 000 лева. Наказанието за продължаваното престъпление по чл. 339, ал. 1 вр. чл. 20, ал. 2 вр. чл. 26, ал. 1 НК, съобразно с правилото на чл. 26, ал. 2 НК следва да бъде в размера на наложеното с първоинстанционната присъда и потвърдено от въззивния съд наказание за извършеното от Г. противозаконно държане на оръжия и боеприпаси в съучастие с подс. В., а именно 6 години лишаване от свобода, от които след редукцията по чл. 58а, ал. 1 НК подс. Г. следва да изтърпи 4 години лишаване от свобода.

Неоснователно се възразява срещу справедливостта на наказанието, наложено на подс. Г. за престъплението по чл. 116 НК, както и срещу прилагането на чл. 24 НК по отношение на общо определеното на всеки от двамата подсъдими наказание, свързано с лишаване от свобода.

Достигането на органите на полицията и досъдебното производство до двамата подсъдими, като възможно причастни към убийството на И. е било резултат от бързите и ефективни действия на тези органи, а не единствено и само благодарение на обясненията на Г., както се твърди в жалбата на защитника на този подсъдим. Чрез обясненията си в

досъдебното производство и съдържащото се в тях частично признание относно обстоятелствата и фактите, при които се е случило лишаването на О. И. от живот подс. Г. е подпомогнал установяването на истината, макар неговите обяснения да не са били единственият доказателствен източник в съответния процесуален етап, доколкото са били съпътствани и от обясненията на В., а и от свидетелски показания. Фактът на тези обяснения съдилищата от предходните инстанции не са подминали, но са приели, че той не обосновава налагане на по-леко наказание от гледище на останалите обстоятелства, характеризиращи нивото на обществена опасност на извършения престъпен акт и на личността на Г.. Констатацията е вярна, като се има предвид конкретната тежест на престъпната поява, обусловена от съучастническата дейност, от броя и характера на квалифициращите признаци, от продължителността на подготовката на убийството, от ролята на Г. в този процес и общо за извършването на убийството, както и от останалите данни по делото, характеризиращи личността му. Принципно възражения провокира обаче становището на въззивната инстанция, че приноса на двамата подсъдими в убийството е еднакъв, защото „и двамата са съучаствали, независимо в какво качество“. Това становище практически изпразва от съдържание общите норми относно извършителството, подбудителството и помагачеството и по същество прокарва разбирането, че всяка проява на съучастие трябва да се квалифицира и санкционира еднакво – като по-тежката, а именно извършителството. Всъщност, фактическият обем, правното и социалното значение на различните форми на съучастие не са еднакви. Не е възможно да бъде еднакъв и конкретният им израз във всеки отделен казус. Това изисква прецизно установяване на персоналния принос на всеки от съучастниците в общата престъпна дейност и справедлива преценка на тежестта на проявата му, за да се реши от тази гледна точка и от гледище на личността на конкретния деец какво точно по размер наказание би било необходимо и достатъчно за възстановяване на нарушената с престъплението социална справедливост, както и за поправянето и превъзпитанието на санкционирания. В този смисъл несподелимо е и схващането на адв. Д., че подбудителят и помагачът всякога трябва да се наказват по-леко от извършителя. Това разбиране няма нормативно основание, нито подкрепя в практиката на В(К)С. Некоректно, в тази връзка, е позоваването на решението по к.д. № 1001/2016 г. на ВКС, II н.о., доколкото съдържащият се в това решение извод, че извършителите трябва да носят по-голяма отговорност от подбудителите и помагачите е направен не в принципен план, а в контекста на конкретната фактология. Изискването на чл. 21, ал. 1 НК е при индивидуализиране на наказанието да се вземат предвид характера и степента на участие в престъплението на всеки от съучастниците. Това именно е направил първостепенния съд в конкретния случай, като е съобразил обстоятелствата, определящи участието на подс. Г. в съвместната му дейност с подс. В., ориентирана към убийството на О. И.. В тази насока са и подкрепящите подхода на първостепенния съд констатации на въззивната инстанция относно инициативността на Г. при формирането на престъпното решение на В. да лиши от живот О. И., както и фактът, че практически Г. е направил възможно извършването на убийството, като е осигурил оръжието на престъплението, а след убийството е участвал и в укриването на това оръжие, като е обезпечил „тренировките“ на В. по стрелба с това оръжие, като е посочил на В. пострадалия и автомобила, с който последният се придвижвал, като е избрал времето и мястото на убийството и е подмамил И. да отиде на това място, като е откарал В. до там, изчакал го е в близост и впоследствие е обезпечил бързото му оттегляне. Всичко това не определя приноса на Г. към извършеното убийство като „нисък“, както се твърди в касационната жалба на адв. Д., а напротив, придава му решаващо значение. При преценката на тежестта

на конкретната проява не бива да се подценяват и фактът на съучастническата престъпна дейност, както и самия брой на квалифициращите я признаци. Комплексът от тези обстоятелства, а не формалното разграничаване на извършителството от останалите две форми на съучастие определя обществената опасност на проявата на Г. и моралната нейна укоримост, като точното съобразяване на всички тези обстоятелства е създало в случая необходимите предпоставки за налагане на справедливо наказание.

Наред с тези обстоятелства правилно са съобразени от съдилищата и характеристиките на личността на подс. Г., изводими от факта, че той е избрал не легалната трудова ангажираност, а е предпочел извършването на престъпления, превръщайки го във форма на социално съществуване. Правилно е отчетена и предходната негова съдимост, включваща осъждането му в България за престъпление от общ характер, както и осъждането му в Република Гърция за продажба на наркотични вещества при условията на рецидив с наложени наказания от 10 г. лишаване от свобода и парична глоба (присъда от 25.07.2012 г.). Значим при преценката на личната обществена опасност на този подсъдим е и факта, че началото на понастоящем инкриминираната негова дейност е поставено само месец след освобождаването му от затвора в Гърция (поради прекратяване изтърпяването на останалата част от наложеното му наказание) и депортирането му на 04.08.2014 г.

Неоснователно се възразява от страна на адв. Д. срещу възможността осъждането на Г. в Гърция да се третира като източник на данни за личността на този подсъдим, доколкото не е реализирана процедура по признаване на постановената от гръцкия съд присъда. Несподелимо е разбирането, че правно значими за българския съд са единствено присъдите, постановени от български съдилища и приетите за изпълнение по съответния ред присъди на чуждестранни съдебни органи. Тези аргументи противоречат на действащото право. Според въведеното през 2011 г. в законодателството ни правило на чл. 8, ал. 2 НК (ДВ, бр. 33 от 2011 г.), влязла в сила присъда, постановена в друга държава-членка на Европейския съюз за деяние, което съставлява престъпление по българския Наказателен кодекс, се взема предвид във всяко наказателно производство, което се провежда срещу същото лице в Република България. За целите на зачитането на правните последици на чуждестранната присъда законът не е предвидил нарочна процедура, която следва да се изпълни, за да стане възможно то, вкл. не се предвижда чуждестранната присъда да е призната по реда на чл. 463 и сл. НПК, както счита защитникът. Процедурата по чл. 463 и сл. НПК има значение за изпълнението на присъдите на чуждестранните съдилища, но не и за зачитането на последиците от тях. Аргумент в тази насока е нормата на чл. 4, ал. 2 НПК, според която влязлата в сила присъда, издадена от съд на друга държава и непризната по реда на българското законодателство, *не подлежи на изпълнение* от органите на Република България. От този текст ясно се вижда, че непризнаването на присъдата на чуждестранен съд е пречка единствено пред възможността за нейното изпълнение в България, но не и пред възможността да се зачетат вторичните нейни последици, каквито според закона и съдебната практика са определянето на правната квалификация на деянието по новообразуваното производство; прилагането на правилата на чл. 23-25 НК; прилагането на института на условното осъждане или привеждането в изпълнение на наказание на осн. чл. 68 НК; преценката за наличие на отегчаващи отговорността обстоятелства; обосноваването на опасност от укриване и/или извършване на престъпление и пр. Аргумент в тази насока е и нормата на чл. 463, ал. 1 НПК, според която влязла в сила присъда, постановена от чуждестранен съд, *се признава и изпълнява* от органите на Република България в съответствие с чл. 4, ал. 3 (от НПК) и при наличие на указаните предпоставки. Липсата на нарочна процедура за вземане предвид на присъди,

издадени в други държави-членки (която липса не противоречи на РР 2008/675/ПВР на Съвета за вземане предвид присъдите, постановени в държавите-членки на Европейския съюз в хода на новообразувани наказателни производства, нито Европейската конвенция за международно признаване на присъди, ратифицирана от България през 2004 г.) сама по себе си показва, че значението и правните последици на предишното осъждане с такава присъда се зачитат при същите условия, при които се зачитат и последиците от предишна присъда, постановена от български съд. Ето защо в настоящия случай, отчитайки предходното осъждане на подс. Г. в Република Гърция като отегчаващо отговорността му обстоятелство, съдилищата от предходните инстанции не са допуснали нарушение на закона. С поведението си при инкриминираните събития Г. нагледно е демонстрирал устойчивост спрямо упражненото до този момент по отношение на него наказателно-правно въздействие, отхвърляйки за пореден път правните забрани. Този факт без съмнение е изисквал и чрез наложените на Г. наказания е получил адекватна реакция, способна да покаже на този подсъдим, че правото е сериозен регулатор, че то няма пожелателен характер и че вложените в него норми имат обвързващ характер спрямо всички граждани и трябва да бъдат спазвани.

Неприемлив е довода за наличие на положителни характеристични данни за подс. Г., изводими от факта на липсата на други незавършени наказателни производства срещу него. Ако подобен възглед бъде възприет, това би означавало по аргумент за противното, че наличието на незавършени наказателни производства характеризира в негативен план личността. А това не е вярно, защото при изследването на личностната характеристика водещо трябва да е обективното начало, което не бива подпомогнато при липса на доказана вина и наложено наказание. За това както наличието, така и липсата на незавършени наказателни производства не може да служи като надеждна информационна база за характеристиките на личността на подсъдимия.

В качеството на аргумент в касационната жалба е посочено положение, което е фактологически вярно, но в използвания логически аспект не е със стойността, която му е придадена от защитника. Несъмнено е, че прибегвайки до решение за физическо ликвидиране на Изиров, подс. Г. е бил воден от желание да избегне уреждането на финансовите си задължения към него, произтекли от съвместната дейност на двамата по трафик с наркотици. Неморално е обаче да се търси смекчаващ отговорността фактор на основата на такъв мотив.

Неоснователни са възраженията на защитниците на двамата подсъдими срещу извършеното увеличаване на общо определеното на всеки от двамата подсъдими наказание. Ако наказанието, което всеки от двамата следва да изтърпи, бе сведено до размера на общо определеното му на осн. чл. 23, ал. 1 НК наказание, то би било несправедливо от гледище на конкретната съвкупност и не би съдействало за постигане на целите на наказанието. Това наказание не би съответствало на обема, на естеството и на тежестта на включените в съвкупността деяния, както и на интензивността на реализираната от всеки от подсъдимите престъпна дейност, осъществена в застъпващи се времеви интервали и започнала непосредствено след като всеки от двамата е бил депортиран от Р Гърция заради извършени в тази страна тежки престъпления. Поради това правилна е преценката на съдилищата от предходните инстанции, че за реализиране на целите на наказанието по отношение на всеки от двамата подсъдими следва да се приложи и разпоредбата на чл. 24 НК. Реализацията на определените по този начин наказания би съдействала за възстановяване на нарушената с престъпленията социална справедливост, за подчертаване в съзнанието на подсъдимите и на останалите граждани на значимостта на

социалните и на правните норми и за оказване на нужното коригиращо и възпиращо въздействие върху Г. Г. и Р. В..

Преценката относно приложимостта на чл. 24 НК по отношение на наложените на подс. Г. наказания не може качествено да се промени от факта на редуцирането на броя на престъпленията, включени в общата му престъпна дейност чрез квалифицирането на част от обхванатите от нея деяния като продължавани престъпления. Този факт не обезличава отделните престъпни прояви, включени в продължаваните престъпления, нито снижава обществената опасност на цялостната престъпна дейност на този подсъдим.

Няма нормативно основание споделеното в касационната жалба на адв. Б. разбиране, че разпоредбата на чл. 24 се прилага единствено когато има много престъпления, които се групират в различни групи. Изискването на закона е за наличие на няколко наложени наказания, т.е. най-малко две (при това без значение дали са наложени за единични престъпления или по правилата за съвкупностите на престъпления), които са от един и същ вид.

Все във връзка със справедливостта на приложеното увеличение на общо определеното на В. наказание, фактологически необезпечено е твърдението на адв. Б. за „чисто съдебно минало“ на този подсъдим, като се имат предвид данните, че на 28.03.2013 г. той е бил осъден в Република Гърция за грабеж с наложено наказание от 6 години и 4 месеца лишаване от свобода, като е изтърпял част от това наказание и на 05.12.2014 г. е бил депортиран от страната.

Доколкото искането на адв. Б. за намаляване на размера на присъдените в полза на гражданските ищци обезщетения за неимуществени вреди не е обвързано с излагане на конкретни доводи, в рамките на така предопределения от самата касационна жалба логически минимум настоящата инстанция би могла да заяви единствено, че обезщетенията са отмерени по справедливост и не се установяват основания за коригиране на размера на което и да е от тях в насока неговото снижаване.

Поради така констатираното отсъствие на претендираните касационни основания при постановяването на оспореното въззивно решение и осн. чл. 354, ал. 1, т. 1 НПК, Върховният касационен съд, трето наказателно отделение

Р Е Ш И:

ИЗМЕНЯ решение № 68 от 27.02.2018 г. на Софийския апелативен съд-Наказателно отделение, постановено по ВНОХД № 1318/2017 г., като преквалифицира част от престъпната дейност на подсъдимия Г. К. Г., както следва:

-от две отделни престъпления, съотв. по чл. 354а, ал. 1 НК и по чл. 354а, ал. 2, изр. 1 вр. ал. 1 вр. чл. 20, ал. 2 НК, в едно престъпление по чл. 354а, ал. 2, изр. 1 вр. ал. 1 вр. чл. 20, ал. 2 вр. чл. 26, ал. 1 НК, за което му налага по реда на чл. 58а, ал. 1 НК наказание от 5 години и 4 месеца лишаване от свобода и глоба в размер на 20 000 лева;

- от две отделни престъпления, съотв. по чл. 339, ал. 1 НК и по чл. 339, ал. 1 вр. чл. 20, ал. 2 НК, в едно престъпление по чл. 339, ал. 1 вр. чл. 20, ал. 2 вр. чл. 26, ал. 1 НК, за което му налага по реда на чл. 58а, ал. 1 НК наказание от 4 години лишаване от свобода.

ОСТАВЯ В СИЛА решението в останалата му част.

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.